

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177	Polletna naročnina L 1.250
PODUREDNIŠTVO: Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603	Letna naročnina L 2.500
	Letna inozemstvo L 3.500
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Polletna naročnina	L	1.250
Letna naročnina	L	2.500
Letna inozemstvo	L	3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410		

Posamezna številka L 50

† Andrej, nadškof

Na področju misijske delavnosti je bila posvečena velika važnost reorganizaciji Kongregacije za širjenje vere in sodelovanju te kongregacije s škofskimi konferencami misijskih dežel. Sv. sedež je pripravil ustanovitve posebne komisije

ROMAN RUS, Rim

Toda Romunija se tega sovjetskega manevra ni nič ustrašila. Kakor je že bilo dogovorjeno, tako se je zgodilo. Corneliu Manescu, romunski zunanji minister, je prišel v Bonn in podpisal sporazum o navezavi diplomatskih odnosov. Ob podpisu je zahodnonemška stran izrazila prižrdek, da se ima za »edino predstavniko nemških interesov«, Manescu pa je s svoje strani izjavil, da obstajata dve nemški državi — soglasje o nesoglasju je tudi konec koncev soglasje.

Pa je hitro prišel odgovor iz Romunije. Glasilo romunske komunistične stranke »Scinteia« je poudarilo, da ima vsaka socialistična država pravico, da si kroji usodo kakor to zahtevajo njeni interesi, predvsem ekonomski, da nima nihče v krogu socialističnih držav pravice, da sodi romunsko zunanjo politiko, ker bi to pomenilo vmešavanje v notranje zadeve drugih in gaženje načel neodvisnosti ter enakopravnosti. In končno, če je Moskva že leta 1955 navezala odnose z Bonnom, zakaj jih ne bi smela tudi Romunija.

Katoliška Cerkev je v beograjskem protokolu sprejela sedanjo zakonodajo Jugoslavije kot izhodiščno točko. To vsekakor postavlja možnost razvoja zakonodaje v verskih vprašanjih. Kardinal Šeper je prepričan, da če se bo dalo Cerkvi v Jugoslaviji večji »prostor svobode«, se bodo katoliške skupnosti hrvaškega in slovenskega naroda kakor tudi drugih narodov Jugoslavije zrelo in zavzeto potrudile, da se uresniči to, kar je dejal sv. oče v nagovoru odposlancu jugoslovanske vlade 22. decembra 1966, da namreč dejavnost katoličanov teži najprej k duhovnemu in nravnemu blagru, toda istočasno kar moč uspešno podpira razvoj celotne skupnosti na poti pravičnosti, svobode in sloge.

Od splavitvi so bili navzoči vsi vojaški prapori mornarice z odlikovanji ter prapor mesta Vittorio Veneto, po katerem ladja nosi ime. Enaindvajset topovskih strellov je pozdravilo predsednika republike. Ko je botra ladje pretrgala vrvico, na katero je bila privezana tradicionalna steklenica penečega vina, je posoda udarila ob bok ladje, se razbila in tako opravila ladijski krst. Nato je ladja ob velikem navdušenju vseh navzočih zdrsel v morske vode.

Nadškof msgr. Pangrazio zapušča Gorico

Nič ni dalo slutiti, ko se je goriški nadškof v ponedeljek, 30. januarja na noč vrnil po več tednih odsotnosti na svoj škofijski sedež, da je to pot prišel dejansko sporočit, da ga je sv. oče premestil v svojo bližino. Dne 28. januarja je namreč izšel dekret, po katerem je bil msgr. Pangrazio imenovan za škofa rimske predmestne škofije Porto e Santa Rufina, katera je postala prosta zaradi nedavnega odstopa dekana kardinalskega zbora Evgenija Tisseranta.

Na svečnico je msgr. Pangrazio zbranim kanonikom goriškega kapitlja sporočil svoje novo imenovanje. Povedal je, da se je to zgodilo zato, da bi kot tajnik konference italijanskih škofov laže opravljal naloženo mu službo. Nato je očetovsko vsakega kanonika objel.

Msgr. Pangrazio je v Gorici deloval ne polnih pet let. Za goriškega nadškofa je bil imenovan 4. aprila 1962, slovesno pa je vzel nadškofijo v posest 27. maja 1962. Tedaj je bil star 53 let. Rodil se je v družini italijanskih izseljencev, ki so tedaj bivali v kraju Tahtaszada na Madžarskem, drugače pa bili doma iz Asiaga. Duhovnik je postal leta 1932, enajst let nato pa je že bil posvečen v škofa. Najprej je bil dan v pomoč veronski škofiji, nato je postal leta 1955 pomožni škof v Livornu, leta 1959 pa istotam rezidenčni škof. Med koncilskim zasedanjem je vodil tiskovne konference za italijansko govoreče časnikarje, bil član papeške komisije za družbeno obveščanje, leta 1965 pa obiskal kot papeški odposlanec vse province kapucinskega reda v Italiji. Ni bila nobena tajnost, da sv. oče njegove zmoglosti visoko ceni. Zato ni presenetljivo, da ga je lani v avgustu osebnostno imenoval za tajnika italijanske škofovske konference, v novembru pa mu poveril še obisk poplavljenih krajev.

V nedeljo, 5. februarja je msgr. Pangrazio opravil v Gorici kar dve poslovilni sv. maši, opoldne v stolnici, na večer pa pri Sv. Ignaciju na Travniku. Popoldne pa

Nadškof msgr. Pangrazio govori zbranim Slovincem v Katoliškem domu v Gorici 8. julija 1962 ob priliki dobrodošlice, ki so jo izrekli goriški verniki slovenske narodnosti svojemu nadpastirju

je poleg tega blagoslovil temeljni kamen nove cerkve v Vermiglianu, ki bo posvečena sv. Stefanu, prvemu mučencu. Sprejelo so ga deklice s priložnostnimi deklaracijami, navzočih pa je bilo mnogo duhovnikov in veliko ljudstva. Nadškof je pohvalil vernike za njihovo pobudo, jim položil na srce, naj podpro pri tem napornem delu domačega župnika novoustavljene fare ter napovedal, da bodo tudi na področju Redipuglie ustanovili novo župnijo in sezidali novo cerkev.

Neenaka pravica

V zvezni skupščini v Beogradu je 8. decembra lanskega leta poslanec Avdo Humo obsirno poročal, kaj vse so bili Ranković in njegovi tovariši počeli. S svojimi nasilji in vmešavanjem v javno upravo so spravili v nevarnost mirne odnose med jugoslovanskimi narodi; vodili so zapiske o državljanih, izsiljevali od ljudi priznanja, ki niso odgovarjala dejstvom; zgradili so sistem popolnega nadzorstva nad političnim, kulturnim in gospodarskim življenjem v državi; celo Tito in Kardelj sta bila nadzorovana, saj so v njunih stanovanjih odkrili poslušalne naprave; nasprotovali so politiki samoupravljanja in zagovarjali politiko centralistično vodene avtoritete.

Po besedah Avda Huma je šlo torej za pravo zaroto. Zarotnikov se pa ne gladi nikjer z rokavicami. Če se jih že ne prikrade za glavo, se jih pa vsaj vtakne v temnice, da tam shirajo ali sčasoma izginijo. Toda isti Avdo Humo, ki je tako grmel zoper Rankovića, je potem predlagal nekaj čisto nepričakovane: kljub dokazani zaroti naj se proti Rankoviću in tovarišem takoj ustavi nadaljnje sodno postopanje! Zvezna skupščina je predlog, stavljen v imenu vlade, takoj sprejela. Tito pa ga je nato nemudoma podpisal in mu dal tako zakonsko veljavo.

Brez procesa, brez sodbe in obsodbe so torej Ranković in njegovi oprči ostali na svobodi in brez strahu, da jih bo kdo še kdaj preganjal. Komunistični bratci so se pobotali med seboj, ker je bilo treba odstraniti nevarnost, da bi se zamajala komunistična diktatura ali kot pravijo oni »pridobitve narodnoosvobodilne borbe«.

Drugega usoda pa je zadela Mihajla Mihajlova. Vrhovno sodišče v Zagrebu je v novembru 1966 njegovo pritožbo zoper obsodbo okrožnega sodišča v Zadru odbilo in tako je moral Mihajlov nastopiti kaznenega leta zapora v Sremski Mitrovici.

Mihajlov ni koval zarote proti državi kot Ranković. Obtožili in obsodili so ga, češ da je razburjal ljudi in škodoval ugledu Jugoslavije v tujini. S tem pa je komaj kaj zagrešil proti veljavnim zakonom v Jugoslaviji.

Ljudi v Jugoslaviji ni mogel vznemirjati, ker ni imel na razpolago ne tiska ne televizije niti radia, da bi svoje načrte propagiral. Ugledu Titovega režima je do neke mere v tujini res škodoval, ker je dokazal s svojim nastopom, da obstaja v

Jugoslaviji svoboda govora in organizacije le v okviru komunistične partije in za njeno članstvo, nikakor pa ne izven nje. Tista zgodba o »liberalizaciji« Jugoslavije in njeni »demokratizaciji« se je izkazala za navadno laž! Ker ga je režim sam obtožil, obsodil in zaprl, je tudi sam odgovoren za odmev, ki ga je ta obsodba ustvarila v svetu. Če bi bilo Titu in njegovim sodelavcem res za ugled Jugoslavije v svetu, bi pozvali na odgovornost tiste, ki so Mihajlova spravili v ječo.

Mihajlov pa je moral v ječo, ne ker je hotel z zaroto priti na oblast ali s silo zrušiti obstoječi režim, temveč ker se je zavzel za splošno politično svobodo kot je v navadi v zahodnem demokratičnem svetu, za politično svobodo izven komunistične partije in tudi proti njej. Take svobode pa seveda Tito ne more dati niti dovoliti propagande za njo, če noče nažagati veje, na kateri sedi sam in njegova komunistična družina.

Mihajlov se je boril za pravo demokracijo proti diktaturi ene stranke, Ranković pa ne samo za ohranitev te diktature, temveč celo za njeno poživitev in utrditev. Vladajočim v Jugoslaviji se je očividno Mihajlovjev nastop zdel večji zločin kot Rankovićevo rovarjenje. Po svoje so imeli prav: če bi se Mihajlovi načrti in njegove ideje uveljavile, bi jim kmalu odklenalo; narod sam bi jih pogladil z oblasti. Ranković je hlepel po oblasti, toda taki, kjer bi komunistična partija ostala edini gospodar v državi. To so vedeli tudi njegovi tožniki. Zato je moral Mihajlov v ječo, Ranković pa se svobodno sprehaja in v družbi s svojimi somišljeniki nemoteno uživa »pridobitve narodnoosvobodilne borbe«.

Številne oddaje vatikanskega radia

Sveti oče želi, da bi vatikanski radio še povečal svojo aktivnost. Vodstvo imajo jezuiti, ki jim sedaj načeljuje pater Martegani. Vatikanski radio oddaja tedensko 430 sponov po 15 minut v 32 različnih jezikih. Od tega je 76 oddaj namenjenih Evropi, 42 Ameriki, 32 Aziji, 14 Avstraliji in Novi Zelandiji. Slovenske oddaje je pripravljati in dolgo let tudi sam vodil sedaj že pokojni g. Anton Iskra. Zaradi hude bolezni je moral pred nekaj meseci to svojo službo pustiti. Sprejel jo je prof. Rafko Vodeb.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Nov slovenski misijonar

Konec julija 1966 je prišel iz Slovenije v Anglijo jezuitski pater Jože Kokalj z namenom, da si pridobi potrebno znanje angleškega jezika. Pred odhodom v Afriko, kamor namerava odpotovati konec letošnjega februarja, je na povabilo Slovincem te dni obiskal Združene države Severne Amerike ter v misijonskih govorih naše ljudi spomnil na velike misijonske probleme. O sebi pa je povedal sledeče:

»Stirinajest let sem bil star, ko sem se odločil, da bom postal misijonar in nikoli nisem podvomil o tem, da je zame ta poklic najboljši in da me Bog kliče na misijonsko delo. Mislim sem, da bo moja misijonska domovina Bengalijska, tisto področje ob izlivu indijske svete reke Gangesa, kjer se trudijo slovenski ter hrvaški jezuitski patri in bratje. Končno se je odprla pred menoj nova možnost: Srednja Afrika...«

»Priporočam svoje misijonsko delo vašim molitvam. Novih delavcev potrebuje Gospod za svojo žetev: duhovnikov, redovnic, zdravnikov, učiteljev, medicinskih sester, mehanikov, obrtnikov... Naj vzcvetijo med Slovenci nova misijonska pomlad! Pomlad pokoncilske dobe, pomlad sveže verske zavesti!«

P. Jože Kokalj S J

Slovenski misijonar trebi indijski pragozd

Naš list je letos v svoji 4. številki objavil zanimivo pismo misijonskega brata Ludvika Zabreta, člana salezijanske družbe, v katerem je opisal svoje novo misijonsko področje in prikazal delo, ki ga vrši. Žal se je vrinila v članek napaka, ki najbrže gorečemu g. misijonarju ne bo preveč všeč. Zamenjali smo mu priimek in ga iz Zabreta naredili Zavrla. Je sicer res, da marsikatera redovna skupnost svojim članom in članicam ob preobleceni zamenja ime, a priimek vsi spoštujejo in ga pustijo takega kot je. Zato se nam zdi pošteno, da tudi mi g. Ludviku vrnemo njegov resnični priimek, ki se torej glasi Zabret in ne Zavrl. Če pa ga bodo kdaj preimenovali njegovi Indijci, kot so Knobleharja Arabci spremenili v Abu Solimana, pa upamo, da nas bo sam o tej spremembi obvestil. Torej, dragi misijonski brat Ludvik Zabret, brez kakšne zamere!

Iz Beneške Slovenije

Smrt častitljivega beneškega duhovnika

V videmski bolnišnici je v starosti 76 let umrl upokojeni župnik Anton Vidmar, doma iz Cerneje, kraja ki je znamenit po slavnih rokopisih iz 15. stoletja, pisanih v beneško-slovenskem narečju.

Tik pred posvečenjem je moral iti v vojsko kot kurat (leta 1915), nato pa je nekaj časa pastiral v Brdih v goriški nadškofiji. Od tam je odšel v kraj Stolbico v Reziji, dobil mesto v Gornjem Barnasu (Nadiška dolina) in v Ceneboli nad Fojo (it. Faedis), največ časa pa je deloval med Slovenci zapadne Benečije v Tipani nad Nemami (it. Nimis). Končno je leta 1963 prišel v Laze v Nadiški dolini, kjer se je pred tremi meseci zaradi šibkega zdravja odpovedal župniji in vstopil v pokoj. Pokopali so ga 22. januarja v Cerneji.

Iz Slovenije

Ekumensko bogoslužje v Ljubljani

V tednu molitvene osmine za zedinjenje so bile prireditve v Ljubljani zelo številne. Prve tri dni tedna so bila predavanja za bogoslovce o tem predmetu, ki so se jih udeležili tudi zastopniki pravoslavnih in evangeličanskih kristjanov v mestu.

Višek medsebojnih stikov vseh treh krščanskih Cerkva pa je pomenilo ekumensko bogoslužje v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v ponedeljek, 23. januarja. Katoliško Cerkev sta zastopala predsednik slovenskega ekumenskega sveta kanonik dr. Anton Čepin in bežigradski župnik p. dr. Roman Tominec, evangeličansko (protestantsko) skupnost senior Aleksander Kerčmar in pastor Vladimir Miselj, pravoslavno protijerej Aleksandar Simić. Tudi med verniki so bili zastopniki pravoslavnih in evangeličanov. Bogoslužje je obsegalo branje odlomkov iz sv. pisma, molitve za zedinjenje in govore zastopnikov posameznih skupnosti. Vsi govorniki so složno poudarjali, da do zedinjenja mora priti, ker je v božjem načrtu. Zato se moramo drug za drugega

zanimati, moliti po skupnih namenih ter biti zvesti Kristusu, v katerega verujemo vsi kristjani. Ob sklepu so vsi navzoči zmolili očenaš.

Slovensko letalsko podjetje »Adria« se uveljavlja

V Ljubljani ima svoj sedež letalsko podjetje »Adria-aviopromet«. Dasi mu beograjski politični in gospodarski krogi niso naklonjeni (ti forsirajo jugoslovanski aerotransport JAT, ki če je more pri svojih poletih bojkotira slovensko letališče na Brniku pri Ljubljani), se Slovenci vedno bolj uveljavljajo v mednarodnem svetu. »Adria-aviopromet« do zadnjega ni smel imeti lastnih rednih prog po državi in v tujino; vse to je bilo pridržano le JAT-u iz Beograda. Zdaj pa je podjetju končno

Izbruhi nasilja v Pekingu proti sovjetskim državljanom

Vlada Sovjetske zveze se je odločila, da prepelje domov vse družinske člane sovjetskih diplomatov, ki so uslužbeni v Pekingu. Teh je okrog šestdeset. Prevoz se je izvršil v dveh skupinah. Prva je odšla 3. februarja neovirano, ne tako pa druga, ki je doživela pred odletom vrsto zasramovanj in sovražnih nastopov. Rdečegardisti so za več ur preprečili s svojim divljanjem odhod letala. Na samem letališču se je zbrala skupina teh fanatikov, ki se je drla: »Razbijte Kosiginu njegovo pasjo glavo« ter »Proč s sovjetskimi revizionističnimi svinjami!« V angleščini in kitajščini je bilo objavljeno po zvočnikih: »Te demonstracije so usmerjene zoper sovjetsko revizionistično kliko, ki je povzročila fašistična hudodelstva. Naj se ostali narodi v to ne vmešavajo, če nečajo nositi posledice.« Na povabilo sovjetskega diplomatskega predstavništva so namreč odhodu sovjetskih državljanov prisostvovali tudi zastopniki Francije, Švedske, Vzhodne Nemčije in Maroka.

Jasno je, da Moskva k vsemu temu iz-

le uspelo, da je vzpostavilo redno progo z Alžirijo, konec februarja pa bo odprlo še novo progo Beograd-Tripolis.

Pač pa slovensko podjetje že dalj časa zelo uspešno izvršuje razne priložnostne (charter) polete, ki se jih poslužujejo zlasti turisti v poletni sezoni. Tako računajo, da bodo letos slovenska letala prepeljala 15.000 potnikov in prečkala okrog 20 krat Atlantik. Obeta se tudi prevoz vojaških enot Združenih narodov na Sinaj.

Slovensko letalsko podjetje uživa v inozemstvu zelo velik sloves zaradi svoje solidnosti (kar ne velja za JAT-letala). V držanju voznega reda so tako točna, da so uslužbenci na letališčih že ponovno dejali slovenskim pilotom: »Kadar vi pristanete, nam ni treba pogledati na uro, ker točno vemo, koliko je.« Vse to je eno z drugim pripomoglo, da je imel »Adria-aviopromet« lani okrog 3,4 milijona dolarjev dohodkov in računa tudi letos na podoban uspeh.

zivanju ni mogla več molčati. Tako je sovjetska vlada 3. februarja razdelila na tiskovni konferenci v Moskvi izjavo, v kateri je rečeno, da ima tudi sovjetska potrpežljivost svoje meje. Dogodki v Pekingu, katerih žrtve so bili sovjetski funkcionarji, so take narave, da enaki še ni bilo v zgodovini diplomatskih odnosov. Ze od 26. januarja trajajo demonstracije pred sovjetskim poslaštvo v Pekingu. Vpijejo se protisovjetska gesla, zaigajo se slike sovjetskih voditeljev in na cestah se ovira svobodno kretanje sovjetskih predstavnikov. Uradnike sovjetskega poslaštva, ki so šli z dvema avtomobilama na letališče, da kupijo listke za svoje družine za potovanje, so pridržali 16 ur in jih v tem času žalili ter jim fizično grozili.

Zato je smatrala sovjetska vlada za potrebno opozoriti kitajske oblasti, da bo storila vse potrebne ukrepe, ki jih bo zahteval razvoj položaja v zvezi z varnostjo sovjetskih državljanov in zaščito njih koristi.

Razprava o italijanski obveščevalni službi

Vsaka država ima svojo vojaško obveščevalno službo. Njena naloga je ugotavljati, loviti in izganjati sovražnike države in v tej zvezi skrbeti za varnost oboroženih sil, vse to pa v okviru točnih ustavnih določil, če je država demokratična.

Tudi Italija ima svojo obveščevalno službo. Do prevzema vojnega ministrstva po socialistu Tremelloniju se je imenovala SIFAR (Servizio Informazioni Forze Armate), sedaj pa se imenuje SID (Servizio Informazioni Difesa).

Ko je lani ob zadnji prenosni vlade zamenjal Tremelloni dolgoletnega demokristjanskega obrambnega ministra Andreottija, je prišlo do raznih zamenjav v vrhovih tega ministrstva. Med drugimi je bil zamenjan tudi načelnik obveščevalne službe, katero je prevzel admiral Eugenio Henke.

Ta je naletel tudi na oddelek »D«, kjer je na svoje veliko začudenje ugotovil, da se je bivša SIFAR bavila tudi z zbiranjem podatkov o italijanskih vodilnih osebnostih, kot so Saragat, Moro, Rumor, Tremelloni in da je prisluškovala telefonskim pogovorom najvišjih italijanskih političnih ter državnih veljakov. Število spisov, ki se niso nanašali na »vohune, južnotirolske teroriste ali morebitne sovražnike države, temveč na tiste, ki italijansko republiko vodijo in predstavljajo, je šlo v tisoče.

DVA OBISKA V RIMU

Skoro istočasno sta prišla konec preteklega tedna v Rim na obisk turški zunanji minister Caglayangil ter severnoameriški senator Robert Kennedy, brat ubitega ameriškega predsednika Johna Kennedyja.

Turški zunanji minister je prišel vrnit obisk ministru Fanfaniju, ki je bil lani v Turčiji. Na sestanku sta si oba ministra izmenjala informacije ter razložila svoje poglede, ki so se v precejšnji meri strinjali.

Robert Kennedy je pa v Rimu zaključil svojo desetdnevno pot po nekaterih evropskih prestolnicah. Najprej se je ustavil v Londonu, nato je šel v Pariz, potem v Bonn. Povsod je želel zvedeti od kompetentne strani mnenje o sedanjem mednarodnem položaju. V Rimu se je razgovarjal z Morom in Fanfanijem. Pogovor je tekel o italijansko-ameriških odnosih, o vietnamski vojni, o vstopu Vel. Britanije

Kar pa je admiral Henkeja najbolj zaprepastilo, je bila ugotovitev, da so ti spisi izginili neznanokam.

Minister Tremelloni hoče sedaj tej skrivnostni zadevi priti do dna, zato je imenoval posebno preiskovalno komisijo, ki naj bi ugotovila, po čigavih navodilih so zbirali te podatke, komu so služili in končno, kam so izginili. Malo je namreč verjetno, da bi se bil bivši načelnik obveščevalne službe general Allavena sam od sebe odločil za zasledovanje ljudi kot so Moro ali Saragat.

Na vsak način je zasluga Tremellonija, da je obrambni obveščevalni službi spet dal tisti okvir, ki ji v moderni družbi pripada: ščititi državo in državljane, ne pa biti sredstvo za notranja politična obračunavanja.

Poljaki odhajajo v misijone

Šest poljskih redovnikov iz družbe Božje besede - Verbitov bo v kratkem odpotovalo v misijone na Novo Gvinejo in v Gano v Zapadni Afriki. Sedaj žive v generalni hiši v Rimu, kjer čakajo na vizum, da bodo mogli odpotovati v svoja misijonska področja. Njihovi poljski soročniki so bili v zadnjih letih poslani v misijone v Indonezijo, Latinsko Ameriko in v Avstralijo. Vseh je bilo 30.

Na letališču je Kennedy dejal časnikarjem, da bodo po njegovem mnenju bodoči tedni zelo pomembni za južnovzhodno azijsko območje. Prihajajo vesti, da postajajo komunisti v Sev. Vietnamu bolj voljni za pogajanja. K temu jih sili kaos v sosednji Kitajski, od katere imajo vedno manj pričakovati, pa tudi spoznanje, da so daleč od zmage. Toda — je Kennedy dejal — ena stvar je pripeljati te ljudi do pogajanj in druga pa najti zadovoljivo rešitev temu spopadu.

Pismo slovenski televiziji

Sporazum leve sredine in tržaški Slovenci

Društvo slovenskih pisateljev, Slavistično društvo, Inštitut za slovenski jezik pri Akademiji znanosti in umetnosti ter Pen klub - Center za Slovenijo so naslovili na vodstvo ljubljanske televizije posebno odprto pismo, v katerem se omenjene ustanove zavzemajo, da bi ljubljanska televizija oddajala predvsem v slovenščini, saj je le-ta na območju socialistične republike Slovenije priznana za uradni jezik. Bridko je ugotoviti, da je dobra polovica programa ljubljanske televizije v srbohrvaščini, zlasti poglavitne oddaje. Če pomislimo, da bo kmalu televizija prodrla skoro v vsako slovensko hišo, potem smo lahko gotovi, da bo razkrajevalno vplivala na jezik naših ljudi in raznarodovalno delovala na poslušalce, kar se žal v znatni meri že dogaja. Nujno je zato potrebno, da se takoj uredi nekatere stvari, ki hudo motijo večino slovenskih gledalcev.

1. Televizijski dnevnik naj se čimprej zamenja s slovenskim! Za Slovence je nacionalno žaljivo, pa tudi protustavno, da morajo vsak večer poslušati novice v tujem (čeprav bratskem) jeziku, saj druge izbire nimajo. Vse to sistematično vnaša v podzavest gledalcev tujo sintakso in tuj besedni zaklad. Prizadeti so zlasti mlajši, ki še nimajo izoblikovanega jezikovnega čuta. Tudi je dnevnik sestavljen v Beogradu, zato poln krajevnih novic, ki slovenskega človeka ne zanimajo, skoraj povsem pa manjkajo vesti iz Slovenije, če pa že so, so prik-

zane skoro vedno z občutno zamudo.

2. Drugo pereče vprašanje so otroške, mladinske in šolske oddaje, ki so pogosto v srbohrvaščini. Skrajno nedopustno je, da so neslovenske TV šolske oddaje sestavni del pomožnega pouka v naših šolah. To vpliva porazno na otrokovo podzavest: v njem ustvarja jezikovno zmedo, ga uva-ja v nekakšno dvojezičnost in vzbuja v njem občutek manjvrednosti in neenakopravnosti materinščine. Nujno je treba zato srbohrvaške otroške, mladinske in šolske oddaje takoj zamenjati z oddajami v slovenščini.

3. Tudi TV drame, filmi, humoristični in drugi programi bi morali biti obvezno v slovenščini, ker so drugače našemu gledalcu le težkoumljivi. Ta zahteva je tem bolj upravičena, ker v ostalih jugoslovanskih republikah sprejemajo v svoj program slovenske drame in filme le, če so opremljeni s srbohrvaškim prevodom.

Skratka: na slovenski televiziji naj bi bilo čim več programa v slovenščini. Srbohrvaščina naj bi bila izjema in omejena le na glasbeno-vokalne programe in izjemne dokumentarne prenose (npr. govori predsednika republike). Slovenska televizija je dolžna, da prisluhne predlaganim spremembam in to zaradi spoštovanja materinščine in slovenske narodne časti. Predlagane pobude bodo postavile stvari samo na tisto pravo mesto, kjer bi že od vsega početka morale biti!

Svet Slovenske skupnosti v Trstu je pretekli teden obvestil slovensko javnost o tistih točkah sporazuma s strankami leve sredine, ki zadevajo pravice in koristi slovenske manjšine na Tržaškem.

Zadnji sporazum z dne 18. januarja 1967 je političnega, pravnega in splošnega značaja ter izpopolnjuje in dopolnjuje prejšnjega iz leta 1965. V obeh sporazumih se stranke leve sredine obvezujejo, da bodo vodile demokratično politiko do slovenske narodne manjšine. Zadnji sporazum predvideva, da bo eden od namestnikov pokrajinskih odborov svetovalec Slovenske skupnosti ter da bo ista skupnost lahko zahtevala, da njen svetovalec postane odbornik, če bi se preosnoval sedanji tržaški občinski odbor.

Splošni del sporazuma vsebuje nekaj važnih točk glede zaštite slovenske zemlje in zadevnih gospodarskih koristi. Gre zlasti za pristaniško ustanovo EPIT, ki je do sedaj samovoljno nastopala pri razlaščenju slovenskih malih posestnikov ter jim vsiljevala zelo nizke cene. V zvezi s tem sporazum predvideva, da se bodo stranke leve sredine zavzele za izdajo novega boljšega zakona o razlaščenju. Tudi morajo biti zaščitene narodne značilnosti naselij tržaškega ozemlja, izzemši naravno gibanje, ki ima podlago v gospodarskem in socialnem razvoju.

Slovensko gledališče v Trstu naj postane javno-pravna ustanova s svojimi pravili in upravnim ustrojem. Za reševanje vprašanj slovenskega šolstva je bila ustanovljena posebna komisija. V sporazumu je tudi govora o uporabi slovenščine med državljanji slovenskega jezika in javnimi ustanovami, o ureditvi slovenskih otroških vrtcev, osnovnih in srednjih šol, o ustanovitvi slovenske enotne srednje šole na Proseku ter strokovne trgovinske in

industrijske šole do septembra 1967, o pri-spevkih slovenskim kulturnim, športnim, družabnim in dobrodelnim organizacijam ter o zaščiti pred žalitvijo narodnostnih manjšinskih skupin.

Nato izjava Slovenske skupnosti naštevava vse, kar je bilo vnešeno v sporazum tako v okviru tržaške pokrajine kot tržaške občine in ki pobliže zanima slovensko manjšino. Tako naj bi se okrepili kmetijski tečaji v slovenščini, pri sprejemanju novih uslužbencev naj bi komisije vpošte-

vale tudi znanje slovenskega jezika, lepa-ki in razglasi naj bi imeli tudi slovensko besedilo, tržaška občina naj bi imenovala ulice in trge po slovenskih zaslužnih osebnostih. Zgradili naj bi tudi športne naprave pri Sv. Ivanu, v Sv. Križu, v Bazovici, na Proseku in Opčinah.

Ostale slovenske zahteve, ki jih stranke leve sredine zaenkrat niso sprejele, se bodo pa postopno reševale v okviru pristojnosti krajevnih in osrednjih državnih organov.

TRŽAŠKE
NOVICE

Pust Prvi na Opčinah

Stare Opčine so preteklo soboto, 4. februarja oživele. Domači človek je izstopil iz sedanjih Opčin, kjer je na žalost naš življenj v manjšini. Slovensko petje, slovenska beseda in godba so vžgali slehernega slovenskega človeka, ki se je od 15.30 do 17. ure mudil na Opčinah. Kaj pa je bilo posebnega, da je vredno, da naš list zapiše par besed?

Iz Bazovice se je ta dan vila proti Opčinam lepa pustna povorka: šest duhovito okrašenih vozov, pred njimi trije konjeniki na ponosnih lepo rejnih konjih, vmes oslički, na vozovih otroci, mladina, odrasli. Harmonika, plošče, zvočniki, petje, vse je vabilo na cesto. Na Padričah se je pustni karavani pridružila številna skupina Gropajcev in Padričarjev, ki so se marljivo pripravili za to priliko, da pokažejo, kaj znajo. Kolona je rasla. V Trebčah so čakali vesele ljudi »cigani iz Trijebč« v res ciganskem vozu z napisom »Vse ceste vodijo v Trijebče«. Nato še Bane s televizijo. Bazoviška ulica na Opčinah je sedaj ena sama povorka. Zadnji se priključijo še Openci s svojim kraljem Pustom Prvim.

Po narodni in proseški ulici se povorka premika ob številnem pustnem spremstvu, ki je preskrbljeno z vsem dobrim od čevapčičev in klobas do domačega vina. Ne manjka voda, ki jo previdno brizgajo »bazoviški ognjegasci« na radovedneže in nasmejanjo občinstvo. Na Brdini — domačem trgu — je višek: openski pustni kralj je kronan, njegovi častilci ga oženijo z bazoviškim dekletom, ki je povišano v kraljico Pusta Prvoga. Od Brdine se pustna povorka spet pomika po openskih ulicah ob velikem zadovoljstvu občinstva, ki je z vsega Krasa prihitelo, da se udeleži pristnega kraškega pustovanja.

Lepo pobudo pozdravljamo. Hvaležni smo prirediteljem iz vseh vasi in zlasti dr. Križniču iz Opčin, ki je nosil glavno težo vesele prireditve in je znal združiti vse omenjene vasi in jih pritegniti k tako uspeši prireditvi. Hvaležni, ker je bilo vse domače, slovensko, brez raznih tujih primesi in privreskov. Vse je potekalo v lepem redu, v mejah dostojnosti, ki je redka ob takih prilikah.

Naj nam bo dovoljeno izraziti tudi željo, da bi se ta prireditev vršila vedno na pustno soboto popoldne kakor letos. Naj bi se ohranila vedno v mejah dostojnosti in naj bi imela domač slovenski značaj. Le tako bo pritegnila veliko ljudi in imela svoj pomen. Vnese naj se še več lepote, okusa, humorja, da bo pust na Krasu na višini.

Bazovica

Slomškov dom je povabil vaščane na večer slovenskih dokumentarnih filmov, ki se je vršil 1. februarja v kino dvorani. Številne vaščane je mikala »Gorenjska občeta«. »Drevo gremo na občeta« se je govorilo po vasi. In res, zvečer so vaščani prišli na »občeta« zelo številni in bili nadev zadovoljni. Vsak je izrazil željo, da bi mogli videti več takih filmov, zlasti mladi, da bi znali ceniti in ljubiti, kar ima domovina.

Pust je tudi letos doživel pri nas lep uspeh: večjo in bolj slikovito povorko, kjer je sodelovalo veliko več ljudi, tudi tako imenovanih starejših. Slomškov dom je večino mladine pridržal doma, da se ni izgubljala po drugih krajih in jim nudil vesele pustne ure.

V nedeljo, 12. februarja pa pohitimo spet v kino dvorano, da vidimo v filmu našega nepozabnega Janeza XXIII. Kdo ga ni vzljudil kot dobrega očeta? Kdo ni s solznimi očmi sledil njegovim zadnjim dnevom? Prva predstava bo že v soboto ob 21^h, druge bodo sledile v nedeljo od 17 ure dalje. Prisrčno vabljeni!

Dvajset let igrajo za nas

Kar presenetilo nas je poročilo, da je preteklo že dvajset let od ustanovitve Radijskega odra, ki ga poslušamo po naših sprejemnikih. Zdaj vemo, da je res: ne-šteto večerov, leta in leta prisluškujemo topli slovenski besedi in spremljamo usode junakov, ki jih predstavljajo naši radijski igralci. Hvaležni smo jim za toliko ur sreče, ki so nam jo pričarali preko radijskih valov.

Dne 1. februarja je priredil Radijski oder v hotelu della Ville v Trstu velik in prijeten sprejem. Dvajsetletnemu kulturnemu delu te slovenske umetniške skupine so izrazili priznanje s tem, da so se odzvali povabilu in se udeležili sprejema najvišji predstavniki civilnih in cerkvenih oblasti. Tako smo opazili med povabljenici predsednika dež. zbornice dr. de Rinaldini-ja, vladnega komisarja dr. Cappellinija, zastopnika g. nadškofa, škof. vikarja dr. Škerla, predsednika pokrajine dr. Savono, dež. odbornika N. Stopperja, trž. župana ing. Spaccinija, jugoslovanskega konzula g. Gačnika, župane okoliških občin: nabrežinskega, D. Legišo, M. Guština, župana repentaborske in g. Guština, župana zgo-niške občine. Opazili smo dež. svetovaleca dr. Škerka, pokr. svetovaleca S. Rudolfa in M. Kaplja, goriškega pokr. odbornika M. Waltritscha, trž. občinske svetovalec: Rinaldija, dr. Dolharja, Ceschija in Hreščaka, odbornika krminske občine g. Prinčiča. Povabilu se je odzvalo tudi vodstvo RAI-a v Trstu, kajti Radijski oder je znanja skupina in ne pripada radijski ustanovi. Tako se je udeležil sprejema ravna-

telj tržaškega sedeža ing. Candussi, pod-ravnatelj rag. Giacomelli, ravnatelj časni-karskega oddelka cav. Decleva, ravnatelj gov. sporedov dr. Giannini in vsi načelniki radijskih oddelkov, tako dr. Botteri, dr. Burlini, Giralidi in drugi. Iz Celovca je prispeel urednik slov. oddaj, H. Hartman. Navzoč je bil šef tiskovnega urada pod-pref. Pino in predstavniki slovenskega in delno italijanskega krajevnega tiska, tako ing. Renko, dr. Besednjak, g. Jakomin, predstavniki Slovenskega gledališča prof. Ravbar in dr. Tavčar, prosvetnih central, tako g. Race, g. Podobnik, slovenski pisat-elji in dramatik, tako A. Rebula, Stanko Janežič, V. Beličič, F. Jeza in drugi. S svojo navzočnostjo so počastili Radijski oder tudi nadzorniki radijskih sporedov: prof. adv. Udina, in com. dr. ing. Trom-betta in drugi.

Namenoma smo omenili najvažnejše osebnosti, ki so se sprejema udeležile, ker vidimo v tem velik ugled, ki ga Radijski oder uživa s svojim resnim delom. G. Dra-go Štoka je v imenu prirediteljev pozdra-vil goste in v nekaj besedah omenil dvaj-setletno delo. Radijski oder je izdal za 20-letnico posebno knjižico, v kateri je Jože Peterlin, ustanovitelj Radijskega odra, kratko analizal zgodovino R.o. in ugotovil, da je pripravil do zdaj preko 8.600 oddaj, Marij Maver piše o radijski igri, Angel Prašelj-Turk pa je zbral podroben seznam dramskih del, ki jih je R.o. odigral. V knjižici je navedenih preko 180 igralcev, ki so v tej dobi igrali v skupini R.o. Knjižica je popestrjena s slikami pri od-

dajah, pri vajah in lahko tako spoznamo marsikaterega igralca, ki smo si ga doslej predstavljali samo po glasu. (Knjižico je prejel vsak povabljenec, zdaj pa je v pro-daji v slovenskih knjigarnah.)

Tudi »Katoliški glas« se pridružuje čes-titkam ob tem jubileju Radijskega odra in želi vsem članom, da bi lahko še mno-go in dolgo igrali, ker vemo, da to po-meni tudi osebno srečo. Obenem se jim zahvaljujemo za veliko delo in poslanstvo, ki so ga opravljali vseh teh dvajset let, zahvaljujemo se v imenu naših bralcev in tudi mnogih naših ljudi izza meje, ki so jim posebej za božične in velikonočne praznike igrali iz srca in to dolga leta, ko ni bilo nikjer nikogar, ki bi jih bil hotel in mogel nadomestiti.

Z enakim užitkom bomo še dalje od-pirali svoje sprejemnike in z zanimanjem poslušali. To bo naš nadaljnji stik z znan-ci, dobrimi znanci, čeprav mnogih osebno ne poznamo. Naj jim bo ta navezanost nanje v priznanje in zadoščenje.

Katoliško-pravoslavni razgovori
v Ameriki

V Združenih državah Amerike se uspeš-no nadaljujejo razprave med skupino ka-toliških in pravoslavnihi teologov. Na pr-vem zasedanju so razpravljali o razlikah med obema Cerkvama in o nekaterih pa-storalnih problemih. Prihodnje zasedanje bo meseca maja drugo leto in ga priprav-ljajo tri študijske skupine.

Starši so ji sicer oskrbeli nemško učiteljico, da bi jo naučila mate-rinega jezika. Toda Marjeta Becker je kaj kmalu popadla strašno domotožje. Kljub dobri plači je odpovedala službo. Takrat je bilo Rozviti ravno dvunajst let.

Oče je po daljšem preudarju prišel do prepričanja, da mora Rozvita obiskovati nemško šolo. Rozvita je pač znala izvrst-no, naravnost predrzno jezdit, a v pisa-nju in pravopisu je komaj znala toliko, da je bilo imena vredno. V Barnesbury, v tem avstralskem mestu, kjer so stano-vali, ni bilo nobene nemške šole. Zato je oče pisal svoji sestri v Evropo, če bi hotela sprejeti Rozvito in zanjo skrbeti, dokler se ne bi vsa družina vrnila v Ev-ro-po. Sestra je kar koj odpisala, da iz srca rada ustreže bratu in da že komaj čaka malo »Avstralko«. In Marjeta Becker naj bi sedaj spremljala Rozvito na dolgi poti v Evropo. Vzgojiteljica je vsa vesela sprejela ta predlog. Saj sta se ji kar dve želji uresničili: mogla se je vrniti v do-movino, obenem pa so ji še vožnja plačali.

Rozvita se je zamislila v slovo od

staršev, ki je bilo tako težko. Zadnji dan so ji bila lica kar ves čas mokra od solz. Že jutraj jo je mati dobila v hlevu pri ponjui Kseniji. Rozvita si kar ni mogla predstavljati življenja brez jezdarjenja. In tudi mali konjiček je ves žalosten položil mokri gobček na njeno ramo in z nozdrvi drgnil po mokrem licu. Zdelo se je, da hoče na vsak način jokajočega otroka potolažiti...

»Kaj neki počenja sedaj moja ljuba Kse-nija?« se je vpraševala Rozvita in zamiš-ljena strmela skozi okno v bežečo pokra-jino.

»Poleg jahanja je bilo goslanje Rozviti posebno pri srcu. Za glasbo je bila sploh zelo nadarjena. Ta dar je podedovala po očetu, ki je sam izvrstno igral na gosli. Saj je hotel postati najprej igralec, pa se je potem premislil. Čutil je, da bo za svojo družino lažje skrbel, če se oprime kakega praktičnega poklica in zato je po-stal trgovec. A v prostih urah je še rad prijel za gosli in tudi svojo hčerko je sam učil. V največje veselje mu je bilo, da se je Rozvita vsega igranje naučila. Naj-

raje je igrala stare ljudske melodije in pesmi. Najbolj pri srcu pa ji je bila pe-sem: »Veš li število zvezd?...«

Tudi tisto jutro se je s silo odtrgala od priljubljenega ponija in hitela v sobo. Tam je vzela gosli v roke... in spet so se ji ulile solze. Tudi od gosli se bo morala — vsaj za nekaj časa — ločiti. Vse večje kovčke bodo poslali kar direktno na naslov tete Dore. Ona in pa vzgojiteljica bo-sta vzeli s sabo le ročno prtljago. Seveda bo tako najbolj praktično. Toda tako se bo morala ločiti za čas vožnje tudi od gosli. Zato jih je vzela še z večjo ljubez-nijo v roke in si zaigrala pesem: »Veš li število zvezd?...«

Večer pred tistim žalostnim dnevom je prišla mati še enkrat k postelji svoje ljubljene hčerke. Pobožna žena jo je opomi-njala, naj tudi v Evropi, kjer ne bo mogla več njena mati bedeti nad njo, vsak dan zmoli jutranjo in večerno molitev. Pa tudi svetinjske Matere božje naj nikdar ne od-loži.

(se nadaljuje)

JOSEFINE STEGBAUER
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezd...?“

Z današnjo številko začenja »Katoliški glas« priobčevati nov roman in sicer iz-virno povest znane pisateljice Jožefine Stegbauer. Čeprav je snov za to povest vzeta več ali manj iz meščanskega živ-ljenja, upamo, da bo vsem bralcem uga-jala, ker je pisana tako preprosto, živahno in iz sredine življenja.

Zgodba nam prikazuje usodo mlade de-klince, ki je na poti iz Avstralije, kjer je zapustila starše, ki so nameravali čez ne-kaj časa priti za njo, doživela že blizu domovine in svojih sorodnikov železniško nesrečo in pri tem izgubila spomin. Po pomoti so jo vsi imeli za mrtvo in zato so starši žalovali za njo, a je niso iskali. Ona sama pa se tudi ni mogla spomniti na starše, niti ne na lastno ime.

Življenjska zgodba te deklice z velikim

hrepenenjem po starših bo gotovo vzbudila v bralcih zanimanje in sočutje.

NOC GROZE

Brzovlak je drvel po široki gorski sote-ski. Rozvita je »stala ob oknu in strmela v pokrajino, ki je bežala mimo nje kakor slike v filmu. Telegrafski drogovi so za hip pretrgali te slike in na vsakem ovinku je deklica videla strme gore od druge strani. Zares, čudovite slike so se menja-vale pred njenimi očmi in ni se naveli-čala gledanja.

Vzgojiteljica, ki jo je spremljala, je medtem malo zadremala. Za trenutek se je obrnila Rozvita do nje, potlej pa se spet zagledala skozi okno, obenem pa po-mislila na svoje starše, ki so ostali v daljni Avstraliji. In pri njih je ostal tudi ljubi bratec, ki je dobil po očetu ime Ju-rij, pa ga je Rozvita navadno klicala za Jurčeta. Oče je bil namreč za svojo firmo prevzel zastopstvo v Avstraliji in je na-me-raval priti v Evropo šele, ko bi tam vse uredil in bi trgovina dobro stekla. Tako je Rozvita rastle v svojih otroških letih

Veseli pustni večer v Katoliškem domu

Pustna nedelja vabi sama od sebe, da si človek poišče veselo družbo in se malo pozabava ter nasmeje. Zato se je naše občinstvo kot že prejšnja leta polnoštevilno udeležilo pustnega večera v Katoliškem domu v Gorici, da ob veselih prizorih na odru preživi nekaj prijetnih trenutkov.

Vrli Standrežci so nastopili kar dvakrat, na začetku in na koncu. Prvi prizor je imel naslov »Damoklejev meč«. Snubec si je priboril nevesto zato, ker je znal bodočemu tustu povedati ime meča, ki je visel na nitki nad glavo grškega diktatorja.

Mladina iz Doberdoba se je postavila z igrice »Mutasti slikar«, skavti iz Gorice pa z veselim prizorom iz svojega tabornega življenja.

V odmoru je s plošč odmevala naša poskočna glasba, udeleženci so se pa krepčali s krofi in kapljico iz Brd. Krofov je kmalu zmanjkalo, vina pa bo še za kako drugo priliko.

Največ smeha pa je žela zadnja dvo-dejanka »Snubač v pasti«. Fant je šel snubit, pa je padel v posodo, kjer se testo mesi. Pa je bilo dekle usmiljeno in se je kljub temu, da je bil fant bel kot mlinar, odločilo, da ga vzame za moža.

Gledalci so si želeli še kakšne zabavne točke, a program je bil izčrpan in tako bo pač treba čakati nove pustne nedelje prihodnje leto. Vso prireditev je organizirala Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici.

Smrt značajne in priljubljene vzgojiteljice

Dne 4. februarja je mirno in vdano do-trpela od leta 1950 upokojena učiteljica Otilija Strel, vd. Terpin. Bila je hči pok. gozdarja Antona Strel, po materi pa so-rodnica pok. barona Winklerja, deželnega glavarja Slovenije. Kljub težkim gmotnim razmeram so njeni starši vztrajali, da so se ona, dve njeni sestri in brat izsolali na učiteljsku in realki v Gorici. Pokojnica je službovala v raznih krajih na Goriškem in se po prvi svetovni vojni poročila s posestnikom in knjigovodjo F. Terpinom iz Braniča-Kasovlje (Rihemberka). V času fašizma je morala v Emilijo in Piemont in bila tako ločena od svojega moža in učeče mladine v Brniku. Med drugo svetovno vojno je morala pretrpeti izgubo svojega ljubljenelega moža, katerega so Nemci ustrelili. Po končani vojni je prvo leto službovala pod Zavezniško upravo na Br-jah, nato pa se je preselila v Gorico, za-pustivši svoje lepo posestvo v Kasovljah in je bila nastanjena v Solskem domu. Od tu jo pozna naša goriška mladina in ji je gotovo hvaležna za posredovano znanje in dobre nauke, ki jih je pokojna znala tako vzorno nuditi. Po upokojitvi je ostala v Gorici in se tudi kot upokojenka zani-mala za vsako versko, narodno in social-no organizacijo in s tem dokazala, kako mora človek živeti. Ohranimo jo v toplem spominu, naša mladina pa naj ima v njej vzor, kako je treba čuvati naše najvišje ideale.

Javna dela v goriški občini

Občinski svet v Gorici je odobril najem deželnega posojila za popravilo farnih cerkv v Ločniku, Podgori, Pevmi, Standrežu ter cerkve sv. Ivana v Gorici. Misin Pedroni je nasprotoval popravilu cerkve sv. Ivana (kjer se zbirajo Slovenci), češ da ni farna cerkev, vendar je svet kljub temu predlog soglasno sprejel.

Isti Pedroni je bil skupaj z liberalcem Fornasirjem proti izgradnji občinskega nogometnega igrišča v Standrežu, za kate-rega je predviden izdelek 50 milijonov lir; delno bo krit z občinskim denarjem, pretežno pa s prispevkom dežele.

Svetovalci so tudi odobrili znesek 2,9 milijona lir za ureditev otroškega vrta v Pevmi, prav tako ureditev občinske telo-vadnice na Rojcah, za katero so namenili 8 milijonov lir.

Splošno zadovoljstvo je v Gorici tudi povzročila vest, da sta obe zbornici (parlament in senat) v Rimu podaljšali goriško

prosto cono za nadaljnjih sedem let, s čimer je ta ukrep postal polnomočen zakon. Goriški župan Martina je v zvezi s tem uspehom naslovil na goriško prebivalstvo poseben proglas, v katerem ugotavlja, da pomenijo ugodni mednarodni položaj Gorice, pozitivna navzočnost dežele, pričakovano izboljšanje prometnih poti ter kulturni in gospodarski stiki s sosednimi narodi skupaj z olajšavami proste cone za naše mesto veliko bogastvo, ki bo gotovo koristno vplivalo na njegov razvoj in vse javno življenje.

Doberdob

Nedelja katoliškega tiska je tudi letos »videla« dva srečolova: popoldne za otroke, zvečer pa za odrasle. Č.g. Oskar Simčič je najprej opozoril na nevarnost slabega tiska z resničnim zgledom dvanaestletne deklice, ki je »točno« sledila navodilom iz časopisa in prišla — do groba! Časopis nujno vpliva na bralca: ali dobro ali slabo, zato segajmo in kupujmo le tiste, ki res zaslužijo ime katoliškega tiska, kot pravi II. vatikanski cerkveni zbor. — Po govoru je sledila kratka pustna igra »Čudna kupčija«, kjer

V četrtek, 16. februarja bo ob 8.30 zvečer v Katoliškem domu v Gorici

kulturni večer, posvečen

SIMONU GREGORČIČU

ob 60-letnici pesnikove smrti.

Na sporedu je kratko predavanje s skioptičnimi slikami, recitacije in nastop moškega pevskega zbora »Mirko Filej« ter mešanega zbora »Ljube Bratuž« in solistinje ge. Mire Brajnik Pangosove, ki bodo izvajali Gregorčičeve pesmi.

Večer prireja Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici.

Vstop prost.

se je vendar enkrat ujel na limanice zviti prodajalec. — Z razdelitvijo bogatih dobitkov srečolova smo zadovoljni odhajali iz župnijske dvorane. Iskrena hvala g. Simčiču za lepi govor, pridnim igralcem naše čestitke, vsem pa: na svidenje!

»Goriški september«

Na zadnji seji izvršnega odbora društva »Pro Loco« v Gorici so odborniki določili koledar prireditev, ki se bodo vršile pod naslovom »Goriški september«.

Na goriškem gradu bo že v avgustu uprizoril »Piccolo teatro« iz Gorice več nastopov; 3. septembra bo tradicionalna ptičja razstava; 10. septembra bo na trgu Battisti parada furlanske folklore; med 16. in 17. septembrom bo na sporedu praznik grozdja s sprevedi alegoričnih voz; 23. in 24. septembra bo razstava gob in nagajevanje v pripravi jedil; 30. septembra in 1. oktobra bo mednarodno tekmovalje pevskih zborov »C.A. Seghizzi«; največja novost pa bo »praznik piva« 7. in 8. oktobra na trgu Battisti, ko bodo za to priliko povabili iz Nemčije godbo na pihala.

Poleg teh jesenskih prireditev so na sporedu »praznik spomladi« v aprilu vzdolž »ceste vina in češenj« proti Steverjanu in Stmavru ter v Formentinjevem parku, nastop furlanske folkore v maju ter prireditve goriških mestnih četrti na gradu.

Po 22 letih odmeta atomske bombe

Ugotovili so, da je še sedaj po 22 letih odmeta prvih atomskih bomb na japonski mesti Hirošimo in Nagasaki v teh mestih 300.000 atomskih okužencev. Tretjina na teh ni bila v mestu v času eksplozije. Prišli so nekaj dni kasneje in se okužili. V obeh mestih živijo moški in ženske, ki zaradi tega ne morejo dobiti služb in ženske se tudi poročiti ne morejo, ker se vsak boji posledic za otroke.

RADIO TRSTA

Spored od 12. do 18. februarja

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojnu. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »V puščavi in goščavi«. Dramatiziran roman po Henrik Sienkiewicz. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Odmevi tedna v naši deželi. — 15.00 Sanremo 1967. — 15.30 »Roke«, radijska drama. — 18.30 Kino, včeraj in danes. — 20.00 Sport. — 20.30 Iz slovenske folklore: Rado Bednarik: »Pratika za drugo polovico februarja«. — 22.20 Francoske popevke.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Marica Nadlišek-Bartlova«. — 13.30 Priljubljene melodije. — 18.00 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica. — 19.00 Tržaški pripovedniki: (1) »Scipio Slataper«. — 19.30 Postni govori: Msgr. Janez Vodopivec: Cerkev daje svetu in od sveta prejema. —

Torek: 11.50 Zvočne razglednice. — 12.00 Iz slovenske folklore: Rado Bednarik: »Pratika za drugo polovico februarja«. — 17.20 Italijanska po radiu: Spopolnjevalni tečaj: 27. lekcija. — 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja. — 20.35 Carl Orff: »Carmina burana«. Orkester in zbor bavarskega radia iz Münchena.

Sreda: 11.40 Radio za šole (oddaja za prvo stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.10 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 19.10 Higiiena in zdravje. — 19.25 Deželni zbori: Moški zbor »Valentin Vodnik« iz Doline.

Četrtek: 12.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danila Lovrečiča. — 17.20 Italijanska po radiu: Spopolnjevalni tečaj: 28. lekcija. — 19.00 Pisani balončki, radijski tehnik za najmlajše. — 20.35 »Plaha vdova«, dramatizirana povest.

Petek: 11.40 Radio za šole (oddaja za drugo stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.10 Med tržnimi stojnicami. — 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Iz slovenskega glasbenega življenja v preteklih stoletjih. — 19.00 Slovenski znanstveni delavci z univerze: Andrej Bratuž: »Determinizem in finalizem med Spinozo in Leibnizom«. — 19.30 Postni govori: Msgr. Janez Vodopivec: »Krščansko življenje je v slavo Bogu in v službi bližnjega«. — 20.35 Gospodarstvo in delo.

Sobota: 11.50 Orkestri lahke glasbe. — 12.00 Dejstva in ljudje v deželi. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 16.20 Pregled italijanske dramatike. (15. oddaja). Tragedija po Alfieriju. Prizori iz tragedij: »Armin« in »Franciška iz Riminija« ter »Trieste«. — 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. — 17.30 Otrokov pravljčni svet: »Mizica, pogrni se!« — 19.10 Družinski obzorik: »Družina brez otrok«. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Moški vokalni kvintet »Zarja«. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danila Lovrečiča. — 22.30 Za prijeten konec tedna.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 12. do 18. februarja

Vsakdanje oddaje: Prvi program: 17.30 novice; 20.30 novice; 23.00 novice; 17.45 oddaja za otroke. — Drugi program: 18.30 Nikoli ni prepozno.

Nedelja: Prvi program: 11.00 Sv. maša; 11.45 Verski razgovori; 21.00 Zaročnica (nadaljevanje); Sportne vesti. Drugi program: 21.15 Koncert; 22.00 Balet Egri; 22.15 Film.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 TV 7; 22.00 glasba; 22.30 Film. — Drugi: 21.15 Prazni strahovi, film.

Torek: Prvi: 18.45 govori p. Marjan; 21.00 Težko življenje, film A. Sordija; 22.30 Filmske vesti. — Drugi: 21.15 Sprint; 21.45 L'approdo; 22.45 Beethovnova glasba.

Sreda: Prvi: 21.00 Almanah; 22.00 Sport. — Drugi: 21.15 Izgubljene iluzije (nadaljevanje); 22.15 Iz sveta znanosti in tehnike.

Četrtek: Prvi: 21.00 Nedosegljivi, film; 22.00 Politična tribuna. — 21.15 Mladi; 22.15 Glasbeni spored.

Petek: Prvi: 21.00 Trojanske žene, Evripid. — Drugi: 21.15 Obrazi mest: Prato; 22.00 Igre v družini.

Sobota: Prvi: 19.45 Verski pogovori; 21.00 Il tappabuchi; 22.00 S prve strani. — Drugi: 21.15 Adriana Lecouvreur, opereta.

ŠPORT

Področno smučarsko prvenstvo za mladince za leto 1967 se je vršilo 4. in 5. februarja v Sappadi. Tekmovali so tudi Goričani in so dosegli te uspehe:

Smuk - 65 udeležencev: 25. Kranner Marjan, 2'17"8; 28. Komauli F., 2'25"2; 40. Marassi M., 2'43"2; 47. Propetto L., 3'07"9. Veleslalom - 82 udeležencev: 22. Kranner Marjan, 2'21"3; 34. Marassi G., 2'34"4; 46. Propetto L., 2'47"3; 53. Marassi M., 3'01"5.

Slalom - 72 udeležencev (samo ena manche): 14. Kranner Marjan, 78"5; 21. Marassi G., 96"1; 31. Propetto L., 135"2.

Goričanka Fornasir Barbara, ki pa tekmuje za neko tržaško društvo, je zasedla med ženskami mladinkami prvo mesto v smuku (2'18"8), prvo mesto v veleslalomu (2'04"8) in deveto mesto v slalomu (64").

OBVESTILA

Postne sv. maše bodo od pepelnice do velike noči vsak večer ob 7. uri pri Sv. Ivanu v Gorici, razen ob petkih, ko je postna pridiga ob 8. zvečer pri Sv. Ignaciju.

V postnem času je vse petke zdržek od mesa, na veliki petek pa strogi post, t. j. zdržek od mesa in le enkratno nasičenje tekom dneva.

Na kvaterno nedeljo bo po Goriškem pri sv. mašah nabirka za naša zavoda Alojzijevešče in Zavod sv. Družine.

Sedaj pripravljamo peto izdajo knjižice »Naša daritev«. Prosimo za prednaročila, ki jih je treba poslati v Marijanišče na Opčinah do 15. februarja. Tiskali bomo toliko izvodov, koliko bo prednaročil. V novi izdaji ne bo nobene spremembe. Cena ista kakor doslej. Priporočamo.

Plačilo davkov do 10. februarja. Prvi letošnji obrok davkov je treba plačati do 10. oziroma najkasneje do 18. februarja. Zamudniki bodo morali plačati poleg davka še 6 % povisoka.

Pokojnina za geometre. Vlada pripravlja nekatere spremembe v socialnem skrbstvu za geometre. Tako bo njihova pokojnina od sedanjih 13.000 lir povečana na 60.000 lir, za geometre v svobodnem poklicu pa lahko tudi na 90.000 lir. Pokojnino prejme, kdor je dopolnil 65 let starosti in plačal zavarovalne prispevke za dvajset let. Kdor ne izpolnjuje teh pogojev, bo lahko zahteval povrnitev prispevkov v obliki enkratnega izplačila. Druga novost v tem zavarovanju bo obvezen vpis v državno skrbstveno in bolniško blagajno, ki bo omogočil, da bodo te socialne ugodnosti razširjene na vse pripadnike tega poklica.

ZAHVALA

V soboto, 4. februarja smo položili k večnemu počitku našo drago

Marijo Nardin roj. Plesničar

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, zlasti č.g. župniku, darovalcem vencev in številnim vaščanom, ki so drago pokojnico spremlili na pokopališče.

Standrež, 7. februarja 1967

Mož Franc, nevesta Stefanija, vnukinje Nada, Elvira in Silvana ter ostali sorodniki

Ob težki izgubi naše drage sestre in tete, že učiteljice in vzgojiteljice na naših slovenskih solah

Otilije Strel vdove Terpin

se zahvaljujemo č.g. stolnemu vikarju dr. K. Humarju, vsem, ki so nam v težkih urah stali ob strani, kakor tudi številnim prijateljem, kolegicam in udeležencem pri pogrebu.

Ivanka Strel, vd. Požar in sorodniki

Dne 29. januarja je dotrpela v goriški bolnišnici naša mama

Štefanija Terpin roj. Klanjšček

Cutimo dolžnost iskrene zahvale vsem, ki so nam bili ob strani, spremljali drago pokojnico na njeni zadnji poti in molili zanjo, še posebej g. župniku, prijateljem in znancem.

Stevevan - Bilje - Ločnik, 1. februarja 1967

Sin Mirko, hčerki Bojanka in Slavica ter ostali sorodniki

V nedeljo, 12. februarja ob 18.45 bo v župni dvorani v Standrežu nastopil moški zbor »Mirko Filej« s spevoigro

KOVAČEV ŠTUDENT

in
PETJEM IZBRANIH NARODNIH PESMI

Zbor vodi dirigent Zdravko Klanjšček